

«Англис тили»

5-класс үчүн Окуу программасы

Дамира Шаршембиева,
Кыргыз билим берүү академиясы
damiraorusbaeva@mail.ru

*Коммерциялык максатта колдонууга болбойт /
Не использовать в коммерческих целях.*

Максаты:

Англис тилин баарлашуу каражаты катары пайдалануунун негиздерин калыптандыруу.

Милдеттери:

- **Билим берүүчүлүк:** угуу, сүйлөө, окуу жана жазуу көндүмдөрүн, грамматика жана лексика боюнча негизги көндүмдөрдү калыптандыруу;
- **Тарбия берүүчүлүк:** мектеп окуучуларынын ар түрдүү маданияттарга болгон сый-урматын жана кызыгуусун арттыруу, жаңы билимдерге ачыктыгын жана жамаатта иштей билүүсүн өнүктүрүү;
- **Өнүктүрүүчүлүк:** жалпы билим берүүнүн мамлекеттик стандартында чагылдырылган негизги компетенттүүлүктөрдү калыптандырууга көмөктөшүү.

Компетенттүүлүктөр

Тилдик

- чет тилинде өз оюн билдирүү үчүн тилдик каражаттарды колдонуу жөндөмү

Кептик

- ар кандай кырдаалдарда тилди эффективдүү сүйлөшүү үчүн колдоно билүү

Маданияттар аралык

- башка элдердин маданиятын баамдоо жана урматтоо, маданияттар аралык баарлашуу кырдаалында өз маданиятын көрсөтүү жөндөмдүүлүгү

Базистик окуу планы

Жумасына 2 саат, жылына 68 саат:

- 4 саат – киришүү сабактар;
- 52 саат - кеп темалары жана грамматикалык материал;
- 8 саат – кайталоо сабактар;
- 4 саат – чейректик иштер.

Преметтин мазмуну

- Инсан
- Үй-бүлө
- Мектеп
- Турак жай, жашаган жери
- Соода, тамак-аш, кийим-кече
- Спорт жана ден соолук
- Күнүмдүк жашоо
- Айлана-чөйрө
- Менин өлкөм
- Чет өлкөлөр
- Илим жана техника дүйнөсү
- Адабият жана искусство дүйнөсү

Тематикалык бөлүштүрүү

Тема	Саат	3-класс	4-класс	5-класс
Инсан	4	Саламдашуу: саламдашат, коштошот, абалын сурап, жооп берет, өзүн тааныштырат (аты- жөнүн, жашын, телефонун айтат, атын сурайт).	Келбетин сүрөттөө: жүзүн, чачтын түсүн, боюн сүрөттөйт. Кызыгууларын атайт, эмнени жакшы көрөрүн айтат.	Келбетин жана мүнөзүн сүрөттөө: жүзүн, мүнөзүн (жакшы - жаман, шайыр ж.б.) сүрөттөйт. Негизги кесиптерди атайт.
Үй-бүлө	4	Үй-бүлө мүчөлөрү: үй-бүлө мүчөлөрүнүн аттарын айтат. Ал эмнени жакшы көрөрүн айтат.	Үй-бүлө дарагы: үй-бүлө мүчөлөрүн атайт (аты-жөнү, мамилеси, жашы).	Үй-бүлө мүчөлөрү: сүрөттөйт, жашын, кесибин айтат.

Билим берүүнүн натыйжалары

Компетент - түүлүктөр	Бөлүм	3-класс	4-класс	5-класс
Тилдик	Лексика	– үйрөнгөн темаларга ылайык лексикалык минимумду (100 лексикалык бирдик) таанып билет жана сүйлөөдө колдонот. –	– үйрөнгөн темаларга ылайык лексикалык минимумду (150 лексикалык бирдик) таанып билет жана сүйлөөдө колдонот. – 2 муундан турган сөздөрдө басымды байкайт.	– үйрөнгөн темаларга ылайык лексикалык минимумду (150 лексикалык бирдик) таанып билет жана сүйлөөдө колдонот. – 2, 3 муундан турган сөздөрдө басымды байкайт.
	Грамматика	жөнөкөй кыска сүйлөмдөрдү түзөт; суроолуу сүйлөмдүн түрлөрү (жалпы, өзгөчө); жеке ат атооч I, He, She; этиш «have»/ «has got»;	этиш «have» / «has got»; кыймыл-аракеттин тактоочтору; Present Simple: Present Continuous; There is/there are;	этиш «have» / «has got»; кыймыл-аракеттин тактоочтору; Present Simple: Present Continuous. There is/there are;

Билим берүүнүн натыйжалары

Компетент-түүлүктөр	Бөлүм	3-класс	4-класс	5-класс
Кептик	Угуу	үйрөнүп жаткан материалдын алкагында 10-20 секунддук сүйлөмдөрдү уга алат жана түшүнө алат.	үйрөнүп жаткан материалдын алкагында 20-30 секунддук сүйлөмдөрдү уга алат жана түшүнө алат.	үйрөнүп жаткан материалдын алкагында 30-40 секунддук сүйлөмдөрдү уга алат жана түшүнө алат.
	Окуу	алфавиттеги тамгаларды тааныйт жана аларды тиешелүү тыбыштар менен байланыштырат; 50 сөзгө чейин турган тексттин мазмунун түшүнө алат.	жөнөкөй, тааныш сөздөрдү окуй алат окуганын туура интонация жана ритм менен үн чыгарып айта алат (үн чыгарып окуу); 60 сөзгө чейин турган тексттин мазмунун түшүнө алат.	кыска жана жөнөкөй тексттердин негизги мазмунун түшүнөт, негизги сөздөрдү белгилей алат; 80 сөзгө чейин турган тексттин мазмунун түшүнө алат.

Билим берүүнүн натыйжалары

Компетент-түүлүктөр	Бөлүм	3-класс	4-класс	5-класс
Кептик	Сүйлөө	үй-бүлө мүчөлөрүн, жашын, кесиптерин айтат, 10 чейин санайт; эмнени жакшы көрөрүн, эмнени сүйбөгөнүн, таандык жөнүндө (меники, досумдуку ж.б.) – 3-5 сүйлөм түзөт;	суроолорго кыска жооп берет, ыраазычылыгын билдирет; таянычтардын негизинде сөздөр жана сөз айкаштар менен сүйлөм курат; 3-5 сүйлөм түзөт;	үй-бүлөсү жөнүндө, эмнени жакшы көрөрүн, эмнени сүйбөгөнүн, таандык жөнүндө (меники, досумдуку ж.б.) 8 сүйлөм түзөт; ден соолук жана жеке гигиена, бош убакыт тууралуу диалогго катыша алат (5 сүйлөм);
	Жазуу	таянычтарды колдонуу менен өзү жана башка адамдар, окуялар, кубулуштар жөнүндө жөнөкөй сүйлөмдөрдү жазат (5 сүйлөмгө чейин).	таянычтарды колдонуу менен өзү жана башка адамдар, окуялар, кубулуштар жөнүндө жөнөкөй сүйлөмдөрдү жазат (5-10 сүйлөм).	өзү жана башка адамдар, окуялар, кубулуштар жөнүндө кыска сөз айкаштарын жана сүйлөмдөрдү жазат (10 сүйлөм);

Билим берүүнүн натыйжалары

Компетент-түүлүктөр	Бөлүм	3-класс	4-класс	5-класс
Маданият аралык		саламдашат, сылык формада коштошот, ыраазычылыгын билдирет; 3-4 рифмовка, 2-3 ырды жатка билет.	англис тилдүү өлкөлөрдүн улуттук-маданий өзгөчөлүктөрү жөнүндө негизги түшүнүккө ээ; 3-4 рифмовка, 2-3 ырды жатка билет.	англис тилдин маданиятын салыштырат; 2-3 ырды, макал-лакапты жатка билет, майрамдарды билет.

Окутуунун методикасы

Универсалдуу окуу дизайны

- ар түрдүү каражаттар
- баалоонун ар түрдүү формалары

Оюн жана интерактивдүү ыкмалары

- ролдук оюндар, кыймыл менен ырлар
- командалык тапшырмалар

Scaffolding - Колдоо

- «тыбыш-тамга-сөз-сөз айкашы-кеп»
- жөнөкөйдөн татаалга, визуалдык жана кептик таянычтар

Эмоционалдык колдоо

- ачык баарлашууга шыктандыруу: командалык көнүгүүлөр;
- урматтоого жана сабакка активдүү катышуу үчүн класстын эрежелерин белгилөө, сабактын максаттарын чогуу коюу;
- окуучулардын аракеттерин жана позитивдүү жүрүм-турумун таануу: дем берүүчү сөздөрдү, стикерлерди, сертификаттарды же башка кичинекей сыйлыктарды колдонуу;
- топтук иштерди, долбоорлорду, талкууларды колдонуу, активдүү угуунун ыкмаларын үйрөнүү, ачык суроолорду берүү;
- эмоционалдык лексиканы үйрөтүү: ар кандай эмоцияларды талкуулоо жана түшүнүү үчүн көнүгүүлөрдү колдонуу;
- жынысына, маданиятына жана жөндөмдүүлүгүнө карабастан бардык окуучулар үчүн коопсуз жана колдоочу мейкиндикти түзүү;

PDP сабактын структурасы

Pre-reading – Окууганга
чейин

- окуучулардын билимин актуалдаштырат;
- сүрөттөр, суроолор, БББА таблицасы колдонулат.

During reading – Окуу
учурунда

- текстти түшүнүү текшерилет;
- суроолор, схемалар, көнүгүүлөр колдонулат.

Post-reading –
Окугандан кийин

- грамматика жана лексика практикаланат;
- тыянак чыгарып, өз алдынча текст түзүшөт.

Баалоо

Ийкемдүү

- ар кандай формаларды жана тапшырмаларды колдонуу;
- көбүрөөк убакытты берүү.

Шыктандыруучу

- окуу ишиндеги ийгиликтерди көрсөтүү,
- эң типтүү каталардын көрсөтүү,
- окууга кызыгууну стимулдаштыруу,
- коюлган баа менен окуучунун макулдугун камсыз кылуу.

Жылуу маанайда

- окуучулардын каталары эмес, жетишкендиктери бааланат;
- баалоо критерийлери оң берилет.

Өзүн-өзү баалоо жана өз ара баалоо

- калыптандыруучу баалоо

Жат жазууну баалоо критерийлери

Туура жазылган сөздөр	Баалар
8-10 сөз	Эң жакшы
6-7 сөз	Жакшы
4-5 сөз	Канааттандырарлык
3 же андан аз сөз	Канааттандырарлык эмес

Угуу жана окууга баа берүүнүн болжолдуу критерийлери

Критерийлер	Эң жакшы	Жакшы	Канааттанды-рарлык	Канааттанды-рарлык эмес
Мазмунду түшүнүү	Тексттин негизги идеясын түшүнөт, деталдарды табат (анын ичинде өзгөрмөлүү сөздөр), жыйынтык чыгарат.	Тексттин негизги идеясын түшүнөт, жарым-жартылай деталдарды табат, синонимдерди тандайт жана жыйынтык чыгарат.	Маалыматты жарым-жартылай түшүнөт. Өзгөрмөлүү сөздөрдү билбейт. Жыйынтык чыгаруу кыйын.	Негизги ойду жана деталдарды түшүнбөйт.
Мүнөздөмөлөрдү салыштыруу, маалыматты классификациялоо	3 же андан көп мүнөздөмөлөрдү салыштырат, маалыматты классификациялайт.	Салыштыруу жана классификациялоо учурунда 2 мүнөздөмөнү бөлүп көрсөтөт.	Салыштыруу жана классификациялоо учурунда 1 мүнөздөмөнү бөлүп көрсөтөт.	Мүнөздөмө берүүдө кыйналат
Маалыматтарды колдонуу	Тексти негиз кылат, жооп түзүү үчүн 4 же андан көп өзгөчөлүктү тандайт, маалыматтын негизинде өзүнүн текстин жаратат.	Тексттен 2-3 негизги мүнөздөмөнү тандайт жана алардын негизинде өз жообун түзөт.	Тексттен керектүү маалыматты тандап, жооп түзүүдө кыйынчылык тартат.	Алган маалыматты иштеп чыгып, колдонууда кыйынчылык тартат.

Жазуу жана оозеки жоопту (текстти) баалоонун болжолдуу критерийлери

Критерийлер	Эң жакшы	Жакшы	Канааттанды-рарлык	Канааттанды-рарлык эмес
Жооптун мазмуну	Ой так жана түшүнүктүү, бардык негизги эрежелер сакталат (оозеки кептеги басым, грамматика). Сүйлөмдөрү толук, логикалык жактан курулган.	Ой түшүнүктүү, негизги эрежелер сакталат (грамматика). Сүйлөмдөр жарым-жартылай бүткөн, балким, түзүлүшүндө майда так эместиктер бар.	Ой түшүнүксүз, сүйлөм толук эмес, эрежелерди сактоодо кыйынчылыктар бар.	Жообу толук эмес, сүйлөмдөрү аягына чыкпайт
Лексика	Лексика темага толугу менен шайкеш келет, тема боюнча 4-5 же андан көп сөздөр колдонулат. Бардык жаңы сөздөр туура айтылган (оозеки жооп менен), сүйлөмдөр туура түзүлгөн	Лексика негизинен темага туура келет, тема боюнча 2-3 сөз колдонулат. Жаңы сөздөрдүн көпчүлүгү туура айтылат (оозеки жооп менен), сүйлөмдөрдүн көпчүлүгү туура түзүлгөн	Лексика жарым-жартылай темага туура келет, тема боюнча 2-3 сөздөн аз колдонулат. Жаңы сөздөрдүн көпчүлүгү туура эмес айтылат (оозеки жооп бергенде), сүйлөм түзүүдө каталар бар.	Тема боюнча лексиканы колдонбойт. Сөздөр туура эмес айтылат.

Жазуу жана оозеки жоопту (текстти) баалоонун болжолдуу критерийлери

Тексттин түзүмү	Текст логикалык жактан байланышкан, бардык ойлор толук. Сүйлөмдөрү орундуу.	Текст түзүлгөн, бирок ой жарым-жартылай бүткөн, сүйлөмдөрдүн байланышы бир аз түшүнүксүз болушу мүмкүн.	Текст жарым-жартылай түзүлгөн, ой толук эмес, сүйлөмдөрдүн ортосунда байланыш начар же жок.	Текст түзө албайт
Интонация (оозеки жооптор үчүн)	Интонация сүйлөмдүн түрүнө туура келет (суроолуу, илеп, жай). Басым негизги сөздөргө туура коюлган.	Интонация сүйлөмдүн түрүнө туура келет, бирок кээ бир сөздөргө басым коюу так эмес болушу мүмкүн.	Интонация сүйлөмдүн түрүнө туура келбейт, маанилүү сөздөргө басым жасалбайт.	Интонация сакталбайт
Пунктуация (жазуу жооптор үчүн)	Бардык үйрөнүлгөн тыныш белгилери туура колдонулат. Үтүр, чекит, илеп жана суроо белгилери керектүү жерлерде колдонулат	Негизинен үйрөнүлгөн тыныш белгилери туура колдонулат. Үтүрдү колдонууда анча-мынча каталар бар.	Үйрөнүлгөн тыныш белгилери каталар менен колдонулат, көбүнчө үтүр, чекит, суроо жана илеп белгилери калтырылып же туура эмес коюлган	Пунктуациялык белгилер коюлбаган

Рахмат!

*Дамира Шаршембиева,
Кыргыз билим берүү академиясы
damiraorusbaeva@mail.ru*

*Коммерциялык максатта колдонууга болбойт /
Не использовать в коммерческих целях.*